ތިން ބާބުގެ ތަފْސِيرُ ބަންދުކުރުން

ބަންދުކުރި ބަންދަށް ފެންސަން ފަހުން

ދِسۯگۮِ ؋ۮؾۯؾۯؾَرِ ھُؿ ھَؾَرُھْؿُ

ދَھْشَرِؤ ؋ۮؾۯؾُ ؋ِؤسَؿُ ؋ۮؾَھُؿُ

dhisalafiyyah.net

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

މުޤައްދިމާ

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمدا عبده ورسوله.

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴾

[سورة آل عمران ١٠٢]

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَآءً ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِى تَسَآءَلُونَ بِهِۦ وَٱلْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴾

[سورة النساء ١]

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَـٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ ﴾

[سورة الأحزاب]

އެއަށްފަހު ދަންނަވަމެވެ.

ބުނުއްވާކަން الله ތިޔާރާއަށް ޝުކުރުވާ ކުރުމަށްޓަކައި ވަރަށް ބޮޑުވީ ޢަމާނުތެރިކަން
އިންސާނުން ބޭނުންކުރަމުން އަންނަ ދެއްކެވިގެ. ނަމަވެސް الله ތަޢާލާ

އެއްކައުވަންތަކޮށް، އެއިޖާބަތް އެކަނި އަޅުކަން ޚާލިޞްކުރާ މުވައްޙިދުން ދަނީ ބިން، އަބަދުވަކުން ސަލަފުކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރަމުންނެވެ. މިކަމާއި ހުރިހާ ޢަމަލެއްގައިވެސް މުޝްރިކުން ދަނީ ކަންބޮޑުވުން ފާޅުކޮށް، ހިލާފުކުރަމުންނެވެ. ހިލާފަށް މި ގޮތުގެ ކަމުގައި الله އަށް އިޚްލާޞްތެރިވެ ދަޢުވަތުދޭ މުސްލިމުންގެ ޤައިމުން އަޅުކަމެވެ.

އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަޠަން އަންނަނީ ހަމަ ޤިޔާމަތަށް ޝިރުކާ ޚުރާފާތް ބިދުޢަތުގެ ބައިތަކުގެ ދިރުމާއި ޚުރާފާތްތަކާ އަޅުގަނޑުމެން ބަރަހަނާވެއްޖެ؟ ބިދުޢަތް ހިފާގެންތިބޭ ބަޔަކު ދީނުގެ ނަމުގައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ އިލްމުވެރިން ބަލައިނުގަނެ ހުއްޓެވެ؟ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަބަދުވެސް ކަލޭ ބުނެވޭ، އެއިރަށް ދީނާ ޚިލާފު ކަންކަން އެކަނި އަޅުކަމުގެ ދާއިރާއަށް ލިބިގަތުމުގެ ބޭނުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ހިނގާ ނިޔަތްބަދުތަކެއް ދޫކޮށްލަންވީ ހިފާގެންތިބުމަށް! އާދެ ބަލާށެ ޙަޤީޤީ ތަޢުލީމުދޭ ފަރާތްތަކުން ބަދަލު ދީނުގެ އިލްމުވެރިން އަޅާ، އެ ބިދުޢަތް ފެތުރި ތިބި، އޭބަލާށެ ދަރިވަރުން ޙަޤީޤީ ދާއިރާތަކުން އަދި އުސްތާދުންނަށް ބަލައިގަތުން އަޅުގަނޑު މި ކަންތައްތައް ދިމާވެއްޖެއްޔޯ؟

ޝަރީޢަތުގެ ދަރުސްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރި ޙަޤީ ނަޞޭޙަތްތަކާ ނިކަމެތިވެއްޖެ. ބިދުޢަތުގެ އެހެން ނުބައި ކުށަކާއި ބިދުޢަތުގެ ޚިލާފު ގޮތް ބިދުޢަތުގެ ދާއިރާއިން.

ޔާ ﷲ! އަޅަމެން ޝިރުކުން ސަލާމަތް ކުރައްވާ، އަދިކަމަ ސުންނަތް ތަބާވުން

އަޅަމެންގެ ޙާލަތު ޠާހިރުކުރައްވާނދޭވެ! އާމީން.

އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތީގައި ބޭނުމީ ބޭނުންތެރިކަމެވެ ފާހަގަކުރުމުގައި މުސްލިމުންގެ ބާރުގަދަކަމުގެ

އެއްބަސް މުސްލިމުން ދީނަށް ތަބާވުމަށް ކަރުދާހެއް. އެކަނި އެއްވެސް

މަސްއަލައެއްގައި ބޭނުން ބޭނުންތެރިކަން މާނަ މިފަދަ ސަމާލުކަމެއް ނުދީފި ބައެއް މީހުން

ބޭނުމެއް އެބަހުރި ހަމަނުކުރެވޭ އޮތްކަމެއް. މިފަދަ މަސައްކަތްތަކަކީ މުސްލިމުން

ފެއްބޮޑުވެއްޖެ، މިކަމާ މެދު ކަންބޮޑުވެ، ދީނުގައި މިކަން އަދި ގިނަ

ބަހާނާކުރަމުންދާ ދުވަސްތަކުގައި، މި މައުޟޫޢަށް ލިޔުނު އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ކިޔާލީމެވެ.

މިގޮތުން خالد بن عبدالله الغليقة މި މައުޟޫޢަށް ލިޔުއްވި ފޮތް، މައުލޫމާތުގެ ގޮތުން

ވަރަށް މުހިންމު މަޢުލޫމާތު އަޅުގަނޑަށް ލިބުނީ. އެކަމަށްޓަކައި ތަރުޖަމާކުރުމާ

ނިސްބަތުން އެކަމުގެ އަހުލުވެރިން ބުނާގޮތް ފެންނަނީ ފައިދާހުރި ކަމެއް

އެފޮތުގެ މިކަން ބޭނުންތަކެއް ހާސިލުކުރެވޭނެ ކުރުކޮށް. وبالله التوفيق.

އައްޝައިޚް އަޙްމަދު މުޙްސިން މުޙައްމަދު

އެންމެ ފުރަތަމަވެސް ދެނެގަންނަން ޖެހޭ ހަޤީޤަތަކީ އިސްލާމްދީނުގައި، ބުދުތައް ތެދުން ބިނާކޮށްފައިވަނީ ބުދަކަށް އަޅުކަން ކުރެވޭ ނުވަތަ ނޫންތޯ، ބަލާފައި ނޫންކަމެވެ. އެހެން ނަމަވެސް އިސްލާމް ދީނުގައި ބަލާ އަސްލަކީ ބުދު އެބަހުރިތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯއެވެ. ބުދު ހުކުމްދެއްވާ އާޔަތާއި ޙަދީޘްތަކެވެ. މުސްލިމުން ވެރިކަމާއި އާލާ، މުސްލިމުންގެ ބާރު ހިނގާ، މުސްލިމުން ދިރިއުޅޭ ޤައުމުތަކުގައި ބުދުތަކާ ހައިކަލުތައް އަބަދުވެސް މުސްލިމުން އަޅާލާފައިނުވެއެވެ.

މިޞްރުގައިވެސް އިސްލާމީ ފަތުޙުވުމާއި ހަމަ ބުދުތައް ޤަދީމީ ފިރުޢައުނުގެ މަޒާރުތަކެވެ. އެ ބުދުތަކުގެ ތާރީޚީ ބައިތަކެވެ.

1- ބުދުތައް ނުބައި ބަހައްޓުމަކީ އެ ބުދުތަކަށް އަޅުކަން ކުރުމުގެ މަގުފަހިވެދާނެ ސަބަބެކެވެ. ފަހެ ޢަރަބިކަރައިގެ އެއިރުގެ ވެރި ބާވައިލުއްވުން އަދި ރަސޫލުﷲ ﷺ ދަޢުވަތުދިނުން ފެށުނީ ބިލާދެވެ. ބިލާދުގައި ބުދަކަށް އަޅުކަން ނުކުރާނެކަމުގެ ޔަޤީންކަން ދެއްވުން އެކަމަކު ޢަރަބިކަރައިގައި ރަސޫލާ ﷺ އަވަހާރަވުމަށްފަހު ބުދަކަށް އަޅުކަން ނުކުރުމަށްޓަކައި އަރަކަށްނުވާނެ ބުނެވިދާނެވެ. އެހެން ނަމަވެސް ތާރީޚު ދިރާސާކުރުމުން އެނގިގެންދާގޮތުގައި އަލަށް ޞަޙާބީން ފަތުޙުކުރައްވައިވެސް ޢަރަބިކަރައިގައި ބުދުފަދަ ހިލަގަނޑާއި އެހެނިހެން މަންޒަރުތަކެއް އަޅުކަން

dhisalafiyyah.net

ކުރުވެނުވެ. ޤަބުރުތަކަށްވެސް އަޅުކަންކުރުވެނުވެ. އަދި ބައެއް ގަބުރުތަކުން ބަރަކާތު ކުރިން އޮތް ޤާނޫނީ އަސާސީގެ ކަންތައްތަކެއް ނުބައި ކަންކަމަށްވެސް އެކަމަކު ކަމުގައި ފާހަގަކުރެވެން ދިމާވެއެވެ.

ދިރިހުރި ފަރުދުންނާމެދު އެދޭ ގޮތުގައި މައްކާގެ މުސްތަޤްބަލް ކަނޑާގައި ދުޢާ ކުރުމަކީ އެކަމަކު ނިޔާތާއި، އަޅުކަމުން الله އާއި އެއްވެސް އެއްޗެއް ބަރާބަރުކުރުމެވެ. އެއާއި އެކަނި ދުޢާކުރުމެވެ. އެކަންކުރުމަށް އަށާވެސް ނުބައި ކަމުގައި ބިދުޢަތާއި ޝިރުކުގެ އުދުހުމެއް ފާހަގަކުރެވެނިވި ދުޢާކުރުމަށް، އަޅުކަމުން ކަލާ އުފެދިފައިވާ އެކަމާއިވެސް ދުޢާކުރުމުން ދިމާވީ އެކައްޗަ މަޤުބޫރުކުރާކަށް އެކައްޗަ މަގުސަދު ފާހަގަކުރެވެނީ ބިދުޢަތާއި ހާޒިރުވެގެންވެސް އަޅުކަމުން ދިމާވީ الله ގައިން އެކަން ފުރަތަމަ ކަންކަމަށް ދުޢާކުރުން ކަލާކަމަށް އަދި ދަރުމަވަންތަ ކުރަނީއެވެ.

-2 ބުދުވަހު ނަމަވާ ބަޔަކު ބިދުޢަތްކުރާތަން ބަލާހިފުން ބަލަ ދީނުގެ އެނގޭނީ ރަސޫލުﷲ صَلَّى ٱللَّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ މަޤާމާ ފަހަރަކު ކުރެއްވި ދުވަސް ގަޑިގެ މަތިކަން ހެދި 360 ޖަހަކަށް ބުދު ބަލާބާއިވެދުމެވެ. ފަހެ، ބުދު ބަލާމަތީ ދިއްޔަކަށް އިސްލާމީކޮށް ނުކުތުމަ ބަލާހިރާއަށް އެބަސް ރަސޫލުﷲ صَلَّى ٱللَّٰهُ عَلَيْهِ وَسَލَّمَ ވެސް އެދުރުވަން އަހައްދުތި ގެހެއްކަމުގައި ހައްދަވާ! ފަހެ އެޖަމާހުގައިވެސް ބުދަށް އަޅުކަން ކުރާ

މީހުން ދުނިޔޭގައި ތިއްބެވީ! އަހަރެމެންގެ ދީނަށް އިސްތިޤާމަތުކުރެއްވުމުގެ ނަމުގައި މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ އެބުދުތަކަށް ސުޖަދާ ދެއްވާފައިވިއްޔެވެ؟ ނޫނެކެވެ. އެހެންކަމަކު މިދި އިޙްތިރާމްކުރަތްތައް އާދަތް މިފަދަ ބުދުތަކަށް ސަލާމުގަނޑުބައި މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ގެ ސުންނަތާއި ޚިލާފުވެއެވެ. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ނަމާދަކީ ބަލަންޏެވެ އަލްއަޤީދާގައި ސުންނަތާއި ނޫންކަމެވެ.

3- ބުދުތަކަށް ސުޖަދާ ބޯލުއްޖެހުމަކީ ދެކޭ މީހުން ބުނެފާނެއެވެ.

"މައްކާ ފަތަހަކުރެއްވުމުގެ ކުރިން އަބުދުތަކަށް އަޅުކަން ކުރެވުނެވެ."

އެހެން ނަމަވެސް އަހަރުމެން ބުނަން އޮތީ ބުދުތަކަށް އަޅުކަން ނުކުރަންޖާ ސުޖަދާ ބޯލުއްޖެހުން ބުނަނީ ހަމަ ތިޔައިބަރުހުން ނޫންނެވެ! އަކަލާމުގެ މައްކާ ފަތަހަކުރެއްވުމުން މައްކާގެ އަހުލުވެރިން އިސްލާމްވުމާ ބުދުތަކަށް ކާފިރުވިއެވެ. އަދި އެއަށްފަހު އަކަލާމުގެ ދުނިޔޭގައި ހުންނަވަނިވާތީ އަބަދުވެސް ބުދުތަކަށް އަޅުކަން ކުރެއްވީތޯ؟ ނޫނެކެވެ. އަދި ފަހުން ނުކުރާނެކަމުގެ ޚަބަރުދެއްވަނީ އެބަ އަކަލާމުގެ ދުނިޔޭގައި ހުންނަނީ ދުވަސްވަރުގައެވެ. ސަބަބަކީ ފިތުނަތަކުން އަމާންވެވޭނެކަން ދުރުހުރުމުގެ އަކަލާމުގެ އަބޫހުރައިރާ އާދައި، އަބޫހުރައިރާގެ ދީން ބުނެދެއްވި ހުރިހާ ކަމެއްވެސް.

އެއާއެކުވެސް އެކަލޭގެފާނު އެބުނުއްވައި ވިދާޅުވިކަމުން ދަލީލުކުރެއްވެނީ އަދުގެ އިސްލާމީ ޢައްޔުމުތަކާއި ހަނދު ބުނުއްވައްވާފައި ވަސީލަތްތަކުން ފައިދާހިފެވޭ ގޮތެއް ކަމަށެވެ.

ފަހެ އެކަލޭގެފާނު ދަރިކޮޅުގައި ހުންނެވި ދުވަސްވަރަށް އެންމެބޮޑު ޝަރުޢީ ޢިލްމާއި ދުނިޔަވީ ޢިލްމު ފަތުރުވެވުމުގެ ވަސީލަތްތަކެއް ތިބޭނީ ދުވަސްވަރަކު. އެކަލޭގެފާނު އަވަހާރަވުމަށްފަހު، ދުވަސްވަރު ފާއިތުވުމާއެކު ވަރަށް ޝަރުޢީ ދުނިޔަވީ ވަރަށް ފުރިހަމަ މިދަރި ހަރުފުވުމަށް. ފަހެ އެކަލޭގެފާނުގެ ސަޙާބީން ދަރިކޮޅުގައި ތިއްބަވާ ކަރުދާސްތަކުގައި ﷲ ގެ ކީރިތި ޤުރުއާން ލިޔުއްވާ ވަސީލަތްތަކެވެ.

އެއާއެކުވެސް އެބޭކަލުންނަކީ ބުނުއްވައި ވާފައި، ސިފަކުރެއް ކަލޭގެފާނު އެބޭކަލުން ވަކާތި ނަމޫނާގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރެއްވިއެވެ. އެބޭކަލުން ހިއްސާވި ޢަމަލު ނަބިއްޔާ

صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ގެ ވަސީލަތްތަކުގެ ތެރޭގައެވެ. ފަހެ، އެބޭކަލުން ވަނީ އެބޭކަލުންގެ ދަރިން

ވަޑައިގެންނެވި ބޭކަލުންނަށްވެސް ބުނުއްވައި ވިދާޅުވަމުން ވަސީލަތަކާ ކުރަށްވާފައެވެ.

ފަހެ، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެ ވަސީލަތްތަކުގައި ހިފައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަރިންނަށްވެސް އެވަސީލަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމެވެ.

އަބޫ ސަޢީދު އަލްޚުދުރީ، އަދި رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ ގެ އަރިހުން ރިވާކުރައްވާފައިވާ ޙަދީޘެއްގައިވެއެވެ. އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ.

((أَلا أَبْعَثُكَ عَلَى مَا بَعَثَنِي عَلَيْهِ رَسُولُ اللهِ -صَلَّىٱللَّهُعَلَيۡهِوَسَلَّمَ- أَنْ لاَ تَدَعَ تِمْثَالاً إِلاَّ طَمَسْتَهُ وَلاَ قَبْرًا مُشْرِفًا إِلاَّ سَوَّيْتَهُ.)) [أخرجه مسلم في صحيحه]

މާނައީ: "އަހަރެން ކުރުކޮށް ރަސޫލުالله صَلَّىٱللَّهُعَلَيۡهِوَسَلَّمَ ތިމަންކަލޭގެފާނު ފޮނުއްވިކަމަކާއިގެން، ކަލޭގެފާނު ފޮނުއްވަން ވިއްޔާތޯ؟ އެއީ الله ފިޔަވައި އަޅުކަންކުރަން ބޭނުންކުރާ ބުދުފަދަ އެއްވެސް އެއްޗެއް ފުނޑުފުނޑު ނުކޮށް ދޫކޮށް ނުލެއްވުމަށެވެ. އަދި އުސްކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ޤަބުރެއް ބިމާހަމަކޮށްލުމަކާނުލައި ދޫކޮށް ނުލެއްވުމަށެވެ."

ހަމަކަށަވަރުން ރަސޫލުالله صَلَّىٱللَّهُعَلَيۡهِوَسَلَّمَ އުޅުއްވި ޒަމާނަކީ އެންމެ ހެޔޮ ޒަމާނެވެ. އެކަލޭގެފާނުގެ ޞަޙާބީބޭފުޅުން އެކަން ފާޅުކުރެއްވިއެވެ. އެކަލޭގެފާނު ޞަޙާބީކަލުންނަށްވެއެވެ.

((خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُم ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ...)) [رواه البخاري في صحيحه]

މާނައީ: "އެންމެ ހެޔޮ މީސްތަކުންނަކީ ތިމަންކަލޭގެފާނުގެ ޒަމާނުގެ މީސްތަކުންނެވެ. ދެން އެބައިމީހުންނަށް ފަހު އަންނަ ޒަމާނުގެ މީސްތަކުންނެވެ. ދެން އެބައިމީހުންނަށްފަހު އަންނަ ޒަމާނުގެ މީސްތަކުންނެވެ."

ފަހެ، މިޙަދީޘްގައި މިވާ ހެކިބަސްތަކުގައި، ސަލަފު އައިއްމާގެ މަގުގައި ތިބުމާއި الله އަށް އިޚްލާޞްތެރިވުމާއި އެއިރެއްގެ ޝިރުކުކުރުމުގެ ހިމެނިގެންވެއެވެ. އެހެންކަމުން

އެއްވެސް ޝަރުޢުކޮށްނުދޭ ގޮތުގައި އަސާސެއްނެތި މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
ދިރިއުޅުއްވި ފަރުވާތަކީ އެންމެ ހެޔޮ ފަރުވާތަކެވެ. ބޮޑަށް އަޅުކަންކުރުން އެންމެ
ދުރުކުރުވައިދޭ ފަރުވާތަކެވެ. އެއާއިއެކުވެސް އިހްލާޞްތެރިކަން ބިދުޢަތް ތެރެއިން ނެތިދެވެ. އަދި އެކަމަކީ
އަމުރުކުރެވުނު ކަމެއްނޫނެވެ.

ކިޔަމަންވި ސުންނަތް ބަރަކާ ވާޖިބު ދަރުމަތެރިންނެވެ، ކިޔަމަންވި ސުންނަތްކުރުން ވާޖިބު
ޝަރީޢަތެރިންނެވެ، ބުރުތަކަކީ ތަޤުލީދުކުރުމާއި އެއްބަސްވުން މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
ގެ ބަސްފުޅުތަކުން އިހުތިރާމްކުރުން ފަރުޟު ސުލޫކުން އަސާސްގެންނެވެ.

4- ބިދުޢަތް ތަޤުލީދު ދީނުގެ ޙަޤީޤަތް ގެނބި އަސަރު ޝަރުޢަކީ:
މުސްތަޤުބަލުގައި އެތަކެއްކަން މުސްތަޤްބަލް އަޅުކަން ނުކުރާނެކަމަށް ބުނުއްވެވެ. އެއީ
މުސްލިމުންނަށް އެފަދަ ބޮޑު ބަލާކަން ނުވާނީއެވެ.

އެބައިމީހުންނަށް ދެވޭން އެއް އެންމެ ވަރުގަދަ ރައްދަކީ، ރަސޫލުﷲ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَލَّمَ
ގެ އަރިހުގައި ތިއްބެވި ސަޙާބީންނަކީ ކިޔަމަން އެންމެ ކިޔަމަނުވި، އެމީހާ ވަރުދަގަ
ބަރަކާތްތަކުގައި ތިއްބެވުން، އެބަސްކަމުގެ ދީނަށްވަރުގައި ބިދުޢަތް ތަޤުލީދުކަން
ދޫކޮށްލެއްވީއެވެ. ވީމާ، އެބައިމީހުންގައި ޝަރީޢަތަށް އަޅުކަންކުރުމުގައި އަސްލު

ދُؤْرْشَڤِدْرِوِںَ ؤَںَ ںَھَرْدَرْمَھْڤِ ںَرْشَںَںَرَھْمَھْوَ؟ ںَھْ ںَھِمْگَ ﷺ ںَرَھْگَںَ ںَرَںَھْؤَںَ ںَرَںَھْؤَںَ ںَرَڤِھْؤَںَرْمَھْوِںَ.

((إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ أَيِسَ أَنْ يَعْبُدَهُ الْمُصَلُّونَ فِي جَزِيرَةِ الْعَرَبِ ...)) [أخرجه مسلم في صحيحه]

ںَھْسَرِ: "ںَرَںَںَرَںَرْشَ ںَرَھِںَںَرَںِرَںِ ںَؤَ ںَرَھْگَرْںَرْگَڤِرْشَ (ںَھْسَرِ: ںَرْشَھْڤِرْشَ) شَںَرِڤَھْگَرْںَرَ ںَؤَںَرَشْںَرْگَرْشَںَرَںَھْگَرْںَ ںَرْشَںَ ںَرْشَھْڤِرْںَرْںَھْڤَںَھْوَ."

ںَرْشَںَرَشْ ںَھْںَوَشْ ںَرَںَھْڤِںَ ھَرْںَرَوَںَ، اللهُ ؤِںَرَوَںِ ںَؤَںَرَشْںَرْںَوَ ںَرْشَںِرْشَ ںَوَںَھِ ںَرَںَھْھَرْںَرَشْ ںَرَشْںَھْ اللهِ ﷺ ںَرْںَھْوِ ںَرَںَرْںَؤَںَرَشْ ؤَںَںَرْںَرْشَؤَںَرَںَھْ ںَرْشَںَںَرَںَھْ شَںَوَ. "ںَرَںَںَرْگَرْشَ ھِںَ ڤِؤَرْگَرْشَ ھَںَرَھِںَںَرَںِرَںِ شَںَرِڤَھْگَرْںَرَشْ ؤَرْشَ ںَؤَںَرَشْ ںَرْںَرْںَوَشْںَڤِ، ںَڤْگَڤِ ھَںَھِؤَںِ ںَھَھْؤَںِ ںَ ھَھْؤَرْشَ ںَرْشَؤَںَ ھَںَںَھْگَرْںَوَ." ، ںَڤِؤَںَرَڤِرْشَ ںَھْںَوَشْ ںَرْںَھْڤِرَںَ ڤِؤَرْگَںَھْ ںَرْشَؤَںَ!

ںَھْںَوَشْ ںَرْںَھْڤِرَںَوَشْ ںَرَڤِ ںَھَھْںَرَںَوَشْؤَ دَشْںَرَںَرَشْ ھَؤَںَرَوَںَؤَںَرِؤَشْںَشْؤَ ھَؤَںِڤِشْگَںِ ھَؤَںَںَھْگَںِڤِشْؤَ ھَھْںَرَںَوَشْ، ںَھْ ںَھِمْگَ ﷺ ںَرَںَھْؤَںِ ؤَھْںَ ڤِںَھِ ڤِشْگَںِ ڤِؤَرْگَؤَھْںَرَںَھْؤَںَرِؤَ ڤِؤَرْگَںَھْ ںَرْشَؤَںَ. ؤَںَ، ڤِؤَرْگَؤَھْگَںِڤِشْؤَ ںِںِرْشَںَھْوَںَ! ںَرَںَھْؤَںَؤَھْگَںِ اللهِ ؤَ ںَرَںَھْؤَ ﷺ ںَرَشْؤَںَ.
ںَرَںَھْؤَںَؤَھْگَرْںَرْشَؤَںَ ھَؤَںَ ںَرْشَںَ ڤِںَرَںَرْشَ ڤِرْشَ ںَرْشَؤَںِ ںِںِرْشَںَ ںَرْںَھْؤَںَ.

އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާ އެއްޗަކީ ބަސްފުޅުތަކަކީ الله ގެ ހަޟްރަތުން އެކަލޭގެފާނަށް ބާވައިލެއްވި ވަޙީއެވެ. الله ތަޢާލާ ވަޙީކުރައްވާފައިވާއިރެވެ.

﴿ وَمَا يَنطِقُ عَنِ ٱلْهَوَىٰٓ ۝٣ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحَىٰ ۝٤ ﴾ [سورة النجم ٣ ، ٤]

މާނައީ: "އަދި އެކަލޭގެފާނު އަމިއްލަ ޚިޔާލަކުން ވާހަކައެއް ނުދައްކަވައެވެ. [3] އެއީ އެކަލޭގެފާނަށް އިއްވަވާ ވަޙީއެއްކަމުގައި ނޫނީ ނުވެއެވެ. [4]"

އެހެންކަމުން ޝަރުޢީގައި ކަނޑައެޅިގެންވާ ސުންނަތަކީ ބުރުޖެއް ތެދުމަކެވެ. ޢަޤީދާއާބެހޭ އެއްޗެއް ސުންނަތުން ދޫކޮށްލުމަކީ އެއްވެސް ބިދުޢަވެރިއެއްގެ ވާހަކައެއް ނޫނެވެ.

5- ފަހެ، ބަރައްޖާފައި ހުރި ބުދަކީ އެއީ މިހާރު ޢަޤީދާއާބެހޭ ބުދުތަކުގައި ނުވިހަސް އަދި ފަހުން މުސްލިމުންގެ ޢަޤީދާއާބެހޭ އެއްޗެއްގައި ހިފޭން ނުވިހަސް، ބުދުތަކާއި ބަރައްޖުގައި އާދެ ޖާހިލުގައިވެސް މުސްލިމުންނަށް ހުރެއެވެ. އަދި އެއީ ނަފްސު ފާޑުކިޔާގޮތާ އެއްގޮތެވެ. ސަބަބަކީ އެއީ الله އަށް ޝަރީޢަތުގެ ބަދަލު ބޭނުންކުރި ނުވަތަ ބޭނުންކުރާ ތަކެއްޗެވެ. އެހެންކަމުން އެފަދަ ތަކެތި އެގޮތުން ބަރައްޖުގައި މުސްލިމުންތަކަށް ނުފޫޒުވެރިވުން ނޫނެވެ. މުސްލިމުންގެ ހިތައިން އިސްލާމްދީން އެދެމުނީ އެފަދަ ތަކެއްޗެއް ނަފްރަތުކުރާތީއެވެ. ފަހެ މުޝްރިކުންނަކީ الله

ހާއި އެ ބަދުރުވެރިކާ އެއްވަރުކުރަމުން ދުރުކުރެވެއެވެ. އަދި އެއީ އެއިބްރާހީމް އަޅުކަންކުރާ ފަދައިން އެބައިމީހުން އަޅުކަންކުރުމުން ދުރަށް ވަކިވެއްޖެވެ.

ވީމާ ހަމަކަށަވަރުން ރަސޫލުﷲ صَلَّىٱللَّهُعَلَيۡهِوَسَلَّمَ ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ.

((مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الإِيمَانِ)) [أخرجه مسلم في صحيحه]

މާނައީ: "ވީމާ، ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން މީހަކަށް މުންކަރެއް ފެނިއްޖެނަމަ އޭނާގެ އަތުން އެކަން ބަދަލުކުރާށެވެ. (އެބަހީ: އެކަން މަނާކުރާށެވެ.) އެކަމަށް ކުޅެދުންތެރިކަން ލިބިގެންނުވާނަމަ އޭނާގެ ދުލުން އެކަން މަނާކުރާށެވެ. ވީމާ، އެކަމަށްވެސް ކުޅެދުންތެރިކަން ލިބިގެންނުވާނަމަ އޭނާގެ ހިތުންނެވެ. އެއީ އީމާންކަމުގެ އެންމެ ދަށުދަރަޖައެވެ."

އެހެންކަމުން އިޖުތިމާޢިއްޔަތުން ވިޔަފާރިވެރިން އެފަދައިން ހިތުން މުންކަރާތް މަނާ ނުކުރާފަރާތަކީ ބޭއް ނުބައެއްކަމެއްގެ ތެރެއިން ހުރިކަމެވެ. އޭނާ އެވަނީ ފުރިން ވަރުގަދަ ނުކުރާ އަދާ ކަމެކެވެ.

މާލޭ މަދުރަސާގެ އިދާރީ ކަމުގައިވާ އަބްދުﷲ އަލްޢުމާރީ ވިޔަފާރިވެރިއެއްގައިވެއެވެ.

dhisalafiyyah.net

"ހަމަކަށަވަރުން ބަދީހިއްޔާތުންނާއި ޢިލްމުވެރިންގެ އިޖުމާޢުން ނަހީކުރައްވާ ޝަރުޢީ ޘާބިތުވެއްޖެއެވެ. އެކަމަށް ކުރުން ޝަރުޢުގައި ބަޔާންވި ކޮންމެ ކަމަކަށް - ދުރުވާނެ - ބެލުންތަކުގެ ޝަރުޢުގައި ބަޔާންވެގެންވެއެވެ. އަދި އެކަމަކަށް އެއްވެސް ކަހަލަ އަހުލުޝަރުއަކުން ފުރުޤާނުދަރުގަވާ ޝަރުޢުގައި ބަޔާންކަމެއްކަމެވެ. އެހެންކަމުން ޖީނާކަރާތަކަން ބަލާލިޔަސް ފާހަގަކުރެވޭނެއެވެ. އަދި މައިދާނުގަކަތިގައި ބަލައްޓާމަތި ހުންނަ ބުދުތަކަށް ބަލާލިޔަސް ފާހަގަކުރެވޭނެއެވެ. އެހެންކަމުން ބުދު ހަދުމަކީވެސް ބަރާބަރަށް ކަމެކެވެ. އަދި އެއަށް ބާރުދެކީވެސް ބަރާބަރަށް ކަމެކެވެ."

6- ފަހެ، ސަލަފުންގެ ޢަޤީދާ ނުބައިކަމަށް އެއް މަގު ބަލަން ކާރުބަލާ އިސްލާމްދީނުގެ ތަޢާރުޒުވާގޮތަށް ބަދަލުން ތަޢާރުޒުވެއެވެ. ފަހެ، މިޒާރުގެ ދަރުން ޝިރުކަށް މަގުފަހިކުރާ ހުރިހާކަމަކާ ބަރާބަރު ކަންތައްތަކެވެ. ފަހެ، އިސްލާމްދީނުގައިވެސް ޝިރުކަށް މަގުފަހިވާގޮތް ތަރިދުވެރިކަމުން މަނާކުރައްވާފައެވެ. ދެންފަހެ، ޝިރުކަށް މަގުފަހިވާގޮތް ބުދުތައް ތަރުކަށްގައި ބެހެއްޓުން ދީނުގައި މަނާ ކަމެއް ބުނުމަށް ބާރުލާފައެވެ. ސަލަފުން ބުދުތަކަށް ތަރުތީބުކުރުން ބޮޑަކަށް ޝިރުކަށް މަގުފަހިކުރާ އެއްޗަކަށް ވާތީއެވެ. އަދި ދީނުގެ ތަރިކަކުރުން ހަރުގޮތަށް އިންސާނުންނަކީ އެއްޗަކަށް ބަރާބަރުކަމުގައި ބުދުތަކަށް ޢިބާދަތްކުރުމެވެ.

މިޒަމާނުން ނުހުރެގެނާއެ ޤައުމުގެ މީހުން ބުނުއްވަކަށް އަޅުކަންކުރިއަވެ. އަދި ރަސޫލުﷲ ﷺ ގެ ދަޢުވަތުގެ ކުރީގެ މަރުޙަލާގައި މީހުންގެ ބޮޑުވެރިޔާ ވަނާކަމަށް އަޅުކަންކުރިއަވެ. އިސްލާމްދީނުގައިވެސް ޝިރުކަކީ ކުރާ ފާފަތަކަކީ ވާސިލްކަރުވާ ވަސީލަތްތަކެވެ ވަނީ ކަންކަމާމެވެ. ﷲ ތަޢާލާ ވަޙީކަންމާފުކުރައްވާއެވެ.

﴿ وَلَا تَقۡرَبُواْ ٱلزِّنَىٰٓ ﴾ [سورة الإسراء ٣٢]

މާނައީ: "އަދި ތިޔަބައިމީހުން ޒިނާއާ ގާތްނުވާށެވެ."

މިއާއަތުގައި ﷲ ތަޢާލާ މިވަނީ ޒިނާއަށް މަގުފަހިވާ ހުރިހާ ވަސީލަތްތަކެއް ހަރާމްކުރައްވާފައެވެ. "ގާތްނުވާށެވެ" ވަޙީކުރެއްވުމުގެ މުރާދަކީ އެއެވެ. ރަސޫލުﷲ ﷺ ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ.

((لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلاَّ كَانَ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ)) [أخرجه الترمذي في سننه و صححه الألباني]

މާނައީ: "ހިލާ ފިރިހެނަކު ހިލާ އަންހެނަކާއި އެކަހެރިވެގެން ނުހުންނާށެވެ. (އެފަދަ ހާލަތެއްގައި) އެކަހެރިވެއްޖެނަމަ، އެދެމީހުންނާއެކު ތިންވަނަ ފަރާތަކީ ޝައިޠާނާއެވެ."

މި ޙަދީޘްގައިވެސް މިކަން ނަހީކުރައްވާފައިވަނީ ޒިނާއަށް މަގުފަހި ވާތީއެވެ. އަންނަމުން ޒިނާއަށް މަގުފަހިވާނެ ހުރިހާ ސަބަބަކާއި ވަސީލަތަކާއި ޒިނާއަށް ހިތުވައި ގެންދާނެ ހުރިހާ ކަމެއް މިވަނީ ހަރާމްކުރައްވާފައެވެ.

الله ތަޢާލާ، ކާ ބަރާބަރުކުރެއްވުމުން ސަވާބުދީން ކަންތައް ކުރެއްވީ ކިހިނެއްތޯއެވެ؟ އެބައިކުރުން ބޭރުމީހުންގެ ހުރި ތަރުގެ ކަންތައްތަކުގައިވެސް ހަމަހަމަކަން، އެކަމަކު ބިނާކުރައްވަން ފުރުސަތުވެއެވެ. އެބައިކުރުންގެ އަމިއްލަ ގަޑިއިވެސް އަދި އެބައިކުރުންނަށް ފުރުސަތު ހިފާވެރިވެސް ތަރުގެ ކަންތައްތަކުގެ ނިމުމަކަށްވުރެއެވެ. މިސާލަކަށް: ބައިބަލާ "ދަރުމަވާރުތު ތަރުކާ ބޭ އެއްކޮޅު ނުދޭނޭ"، ބުނު ދަރިންގެ ކުރިމަތިވެގެން ހަމަވާނުނަކަށް ތަރުގިފުއްދު ބަޔައްޖެހި ތަނަވަސްކަމެއް ހުއްޓެވެ!

އައްޝައިޚް ބިން ޢުޘައިމީން އަލްމާލިކީ رَحِمَهُ ٱللَّهُ ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ.

"ދީން އިލްމުވެރިންގެ އަރިހުގައި ތަރުކާ ނަޞީބު އެއްކޮޅާ ބުނުމުގެ މަޤްސަދަކީ މިސްކީނުކަމުގެ ހިތްހަމަޖެހުމަކީ ތަރުކާއާ ނުގުޅޭ އެތިކޮޅުތަކެއް މިސްކީނުން ދުރުކުރުމެވެ. އިބްނު އަޤީލުވެސް ބަޔާންކޮށް ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. ތަރުގެ ވަރަކީ ނާސްތިކަމުން އަތްނުލާ ފާރިޝް އަދާކުރުމާ ފުރަތަ އެއްޗެއް ކަމެވެ. ތަރުގެ ވަސިއްޔާ މިނަކީ އަށް ފާރިޝް އަދާކުރުމާ ކުރާ އަދާކުރުމަށް އެއްވެގަތަ މިކަމެވެ. އެކަންނެތްކަން ނާސިތްކަމުގެ ފާރިޝް އަދާކުރުމާ އެކަން ބަޔާންކޮށް ފުރަތަމަ ތަރުގެ ވަސް ބެހުންތަކެއް ބަޔާންކުރަނީއެވެ. އަދި ބަޔާންކޮށްދިނުމަކީ ގެންދެވޭ ތަރިކަން ހަމަކުރި، މަޤްސަދު ހަމަކުރި، ތަރިކާއްބަލާ ބަޔާންކޮށްދިން އަދާކުރުން ބުނުންތަކެއް ބަލާ އިލްމުވެރިން

ހުއްދަނުކުރައްވައެވެ. ސަބަބަކީ ތާބިޢީންނާއި އެއްބަސްވެފައިވާތީއެވެ. އެއީ ބޭނުންވުން
އެއްބަސްވުމަކީ އެކަށީގެންވާ ހުކުމް ދެނެގަތުމުގެ އަސާސެކެވެ."

ރަސޫލުﷲ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ޙަދީޘްކުރައްވައެވެ.

((مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَاليَوْمِ الآخِرِ فَلَا يَجْلِسْ عَلَى مَائِدَةٍ يُدَارُ فِيْهَا الخَمْرُ)) [أخرجه الترمذي وحسنه الألباني]

މާނައީ: "ﷲ އާއި ޤިޔާމަތްދުވަހަށް އީމާންވާމީހާ ދަންނަވައެވެ. އެ ސުފުރާއެއްގެ
މަތީގައި ރާ ދައުރުކުރާ ސުފުރާއެއްގައި ނުއިށީންނަ ހުރިކަމެވެ!"

އަދި އެހެން ރާ ނުބޯއިރުގައި ވިޔަސް އެތަނުގައި ހުރުމަކީވެސް ރަސޫލާ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
އެވަނީ ވަރަށް ވަރުގަދަޔަށް ނަހީކުރައްވާފައެވެ. ވުމާއެކު ރާބޯއިން ފަދަ ފާފަވަރަކީ
މަގުފަހިވާ ކަންކަން ނަގާލާކަމީ، އެފަދަކަންކަމުން ދިފާޢުކަން ދުރުހެލިވުމުން
އަމުރުކުރައްވާފައިވާ މިމަތިވެރި ދީނުގައި ޝަރުޢުކުރައްވާފައިވާ ދީނުން ދުރުހެލިވުމުން
މާބޮޑަށް ބާރުއަޅާފައިވާ ކަމެކެވެ. ޝަރުޢަށް މަގުފަހިވާ ކަންކަމުން ދުރުހެލިވުމުން
ބާރުއަޅާން މާ އަހުލާޤީގެންގެ ވާހަކަ. އިސްލާމްދީނުގައި ޝަރުޢަށް ހުރި ހުރިހާ
މަގެއް ބަންދުކުރައްވާފައެވެ. އެހެންކަމުން ބަދުއަޚްލާޤު ތަޢާރަފް ވުޒާނާކަމާދޫ
ޝަރުޢަށް ނުވެވޭ.

7- ((أَلاَّ أَبْعَثُكَ عَلَى مَا بَعَثَنِي عَلَيْهِ رَسُولُ اللهِ -صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ- أَنْ لاَ تَدَعَ تِمْثَالاً إِلاَّ طَمَسْتَهُ وَلاَ قَبْرًا مُشْرِفًا إِلاَّ سَوَّيْتَهُ.)) [أخرجه مسلم في صحيحه]

މާނައީ: "އަހަރެން ކަލޭ ފޮނުވަން ރަސޫލުﷲ صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ ތިމަންކަލޭގެފާނު ފޮނުއްވި ކަމަކާއިގެން، ކަލޭގެފާނު ފޮނުއްވަން ވީމުއްތޯ؟ އެއީ ﷲ ފިޔަވައި އަޅުކަންކުރަން ބޭނުންކުރާ ބުދުފުދު އެއްވެސް އެއްޗެއް ފުނޑުފުނޑު ނުކޮށް ދޫކޮށް ނުލާށެވެ. އަދި އުސްކޮށްލައިފައިވާ އެއްވެސް ޤަބުރެއް ބިމާއި ހަމަކޮށްލައި މުޅިން ދޫކޮށް ނުލާށެވެ."

މިގޮތުން ޢަލީ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ އަށް މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ ވަނީ ވަޞިއްޔަތްކުރައްވާފައެވެ. މި ވަޞިއްޔަތާ ޚިލާފަށް ޤަބުރުތައް މަތިވެރިކޮށް ބިނާކޮށް ހަދާ، ޤުއްބާތައް ހަދައިގެން މުސްލިމު އުންމަތަށް ވީ ކިހާ ހާނިއްތޯ؟ އެ ޤަބުރުތަކުގައި ދިރިހުރި މީހުން ހުރި ބިނާތަކުގެ ސަބަބުން، ފަހުގެ ޖީލުތައް އެ ޤަބުރުތަކަށް އަޅުކަންކުރުން ފެށިއެވެ. އެބައިމީހުންގެ ކިބައިން ބޭނުންތައް ފުއްދައިދިނުމަށް އެދި ދުޢާކުރުން ފެށިއެވެ. އެ ޤަބުރުތަކަށް ޤުރުބާނީ ކަތިލުން ފެށިއެވެ. ނަޛުރު ނިޔާތް އެންމެ ނުބައި ކަމެއްކަމުގައިވެއެވެ. ޝިރުކު ފެތުރިގެން ދިޔައީއެވެ. މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ މި އުންމަތަށް އިންޒާރުދެއްވި ޝިރުކުގެ ދިމާއަށް ވަނީ އެބައިމީހުން ޖެހިއްޖެއެވެ. ޤަބުރުމަތީގައި ބިނާކުރުން ނަހީކުރެއްވި އެއް ހަދީޘެއްގައި

އެކަމުގެ ސަބަބުން ނިކުންނާނެ ނަތީޖާ އެކަލާނގެއާ ޝަރީކުކުރުމަށް އެނބުރި ދިއުމަށް ތަނަވަސްވެ ދެއެވެ.
މިހާރުވެސް ދުނިޔޭގެ އެކި ޤައުމުތަކުގައި މިފަދަ ޤަބުރުތައް ހުރުމުގެ ސަބަބަކީ
ރަސޫލުﷲ صَلَّىٱللَّهُعَلَيۡهِوَسَلَّمَ ގެ އަމުރުފުޅަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުމެވެ. އަދި ދުނިޔޭގައި
ކަނޑައެޅިފައިވާ ސަރަޙައްދު ޖަރީމާގެ ޤަވާޢިދުގެ ދަށުން (އެބަހީ: ނުބައިކަމަކުން އާންމު
މަގު ބަންދުކުރުމަކުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤަވާޢިދުގެ ދަށުން) ޝަރުޢީކޮށް މަގުފުރިވާ
ކަންތައްތައް ނަހީވާ ނުކުމެވެ.

މަތީގައި ބަޔާންކޮށްދެވުނު ވަޞިއްޔަތްފުޅަކީ އަމަލުކުރުން މުސްލިމުންގެ ވާޖިބެއް
ނަބީގެ ދުވަހި އެބައިމީހުންގެ ވާޖިބުގައި އުފުދުން ބާކީވެ ފިލާވެއްޖެ ސަބަބުންނެވެ.
އަދި ﷲ ފިލާވައި އެފުލުހުންނެތް ވަކިކުރައްވާ ބަރުތާ ވާޖިބާއި ޤަބުރުތައް ބިމާ
ހަމަކުރުމަކީ އިސްލާމްދީނުގެ ކާޒިވުން ހުއްޓުވާހުށް ކަމެއް ޝަރީޢާ ފިލާކުރެވެ.
އަދި އެބައިމީހުން ޤަބުރުތަކަށް އިސްލާމްދީން ފޮނުވި، މީސްތަކުން ދެން ޝަރުކާގެ
އެންމެ ނުހައްޤެއް ކަމެކެވެ.

ފަހެ މިފިލާކަމު ރަސޫލުﷲ صَلَّىٱللَّهُعَلَيۡهِوَسَلَّمَ އާއި އެކަށީގެންވާ ބޭނުންތަށް
އިތުބާރެއް މީހުން ވައްދަށްގަނޑާ ބާކީވީ ފިލާވަޅަކު. މިފިލާކުރުން ފަރުވާއިވަތި
ކޮށްދިނުމުގެ ސަބަބުންނެވެ. އެއީ އިސްލާމްދީން ފެތުރުމަށް ފުރުޞަތު، ދެން މީސްތަކުން
އެންމެ ބޮޑު ވަގުތު ނިކަމެއް ހަމަ ހިފާކުރެވެ. އެހެންކަމުން ވަކިގެ ބޮޑު

ކަމުގައިވާ ޢަރަބިކަރައިގައިވެސް الله އަށް ޝިރުކު ކުރަމުންނެވެ. މިކަމަކީ ބުދުތަކުގާއި ދެކާޖުހަދާ މީހުންނަށް އަޅާ ވަރަށް ބަރަސްކަމު ދިމާވެގެންނެވެ. މިކަމަކީ ރަސޫލުالله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ގެ ވަސިއްޔަތަށް އިދިކޮޅުހެދުމުގެ މުސްލިމުންނަށް އަށްވައިފާ ކަމުކަމެވެ. އަދި އެބައިމީހުންގެ ދެބައިމީހުން ދުރައްކުރުމާއި ދެކޮޅަށް ޓާއިބުކުރުވާ ވަރުގަދަ ހުއްޓުވުމެވެ. އަދި މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ގެ ޙަދީޘްފުޅުގެ މަތީން ނުބައިކާމީ ނަގާފައިވާކަމުގެ ދަލީލެއްވެސް ހެއްޔެވެ.

8- މި ޙަދީޘްގައި ބުދުތައް ތަގެން ނުލިޔުނުކުރަން ބޭނާ މީހުން ގެންނަ އަށް ޝަރުޙުކުރަނީ: ސަރާބިން رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ މިސްރު ފަތަޙަކުރައްވާ، މިސްރަށް ވަދެވަޑައިގެންނެވިއިރު، މިސްރުގެ އަސްކަރުވަރުން (ޤިބްޠީ ގޮތް) ކަފިރު ހުރި ބުދު ތަޅާ ނެތިކުރައްވާ ވާހަކައެވެ. ނަސާރާ މިއީ ބުދުގެ ގޮތުންނާއި ޝަރީޢަތުގެ ނުނާއި ތަރުޖަމާނުވެސް ބަރަކަތް ހުރި ވާހަކައް ނުނެވެ.

ޞަޙީޙު ބުޚާރީގައި މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ގެ ސުންނަތުން ސާބިތުވާ އުސޫލުން އޮތްކަމުގައި އަޙްމަދު އިސްލާމުދީން ޤާއިމު މިދުނިޔެއަށް ބަޔާންކުރެވިފައެވެ.

އިބްނު ޢައްބާސް رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمَا ވަނީ މިކަން ބަޔާންކުރައްވާފައެވެ. އެކަމަކު ގެންގުޅުން ވިދާޅުވިއެވެ.

"تُوْشِكُ أَنْ تَقَعَ عَلَيْكُمْ حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ، أَقُولُ قَالَ اللّٰهُ وَقَالَ الرَّسُولُ، وَتَقُولُونَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ"

މާނައީ: "އުޑުން ހިލަގަނޑު ތިޔަބައިމީހުންގެ މައްޗަށް ވެއްޓުމަށް ގާތްވެއްޖެއެވެ. ތިމަން ކަލޭގެފާނު މި ވިދާޅުވަނީ الله ވަޙީކުރެއްވިކަމެވެ. އަދި ރަސޫލުالله صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ ވަޙީކުރެއްވިކަމެވެ. އެކަމަކު ތިޔަބައިމީހުން ބުނަނީ (އަބޫ ބަކުރާ ޢުމަރުގެ ގޮތުން) އަބޫބަކުރާއި ޢުމަރު رَضِيَٱللَّهُعَنْهُمَا ވިދާޅުވިއޭ އެވެ!"

މާނީ: ގޮތުން ބަލާއިރުވެސް މަތީގައި ބަޔާންވެދިޔަ ޝުބުހަ ސާބިތު ކުރުވާލަން ނުކެވެ. ޞަޙާބީން رَضِيَٱللَّهُعَنْهُمْ އަކީ ބުދު ނަބަވީ ސުންނަތާ ދޫކޮށްލާ ކަމަށް ދެއްކޭކަން އެއްވެސް ދަލީލެއް ނުކެވެ. އެކަމަކުވެސް އަސްލަކީ، މާތް الله ގެ އަމުރުފުޅާއި ރަސޫލާ صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ ގެ އަމުރުފުޅަށް އަޅާނުލައި ތަބާވުމެވެ. އަޅާނުލައިގެން އަޅާނުލައިގަންނަ ތަބާވުމަކީ ބާޠިލުގޮތެވެ. އެހެންކަމުން އަޅާ ކަލާމުގެ ވަސީލަތަށް ކުރެއްވި ފަރަޔާންކުރެވެ. އެހެންކަމުން އަޅާނުލާނުގެ ގޮތަކީ މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ ގެ އަމުރުފުޅާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރެއްވުމެވެ.

ފިޤުހަށް އުޞޫލު ދީނީ ބިދުޢަތްތަކާއި ގުޅިގެން މިސްރުގެ ހަބަރުތައް ގެންނަވާފައި ފޮތްތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަސާސްތަކާއި ހުރިހާ ފެންނަން ހުރި ހުރި ބަދުއަތް އާއި (އަބަދު: ސަލަފީ ބާޠިލުގެ ދީނީ ސިޔާސަތު) ފެންނަން ނުވެއެވެ. އެވަގުތު ކާފަރުން ކުރާ ހަމަލާގައި މި ބާރުވެރިޔާ 2 ވަރަކަށް ބަޔަކާއި މިސްރަކަށް

ޢިމާރަތްކުރި ހުޅަނގުގެ ދަރުމަވެރިންނެވެ. މިކަމަކީ ތާރީޚީ ގޮތްގޮތުން ވަރަށް ސާފުކޮށް އަސަރުކުރި ކަންކަމެވެ. މި ބުދުތަކުގެ ތެރެއިން އިންސާނުންގެ ބޭރުގެ ސުވަރުދައިވާ ބޭނު ބުނަކާއި ބަހުރުވަތުން ބަޔަކުމީހުން ސުވާލު އުފެއްދިއިރުވެ. ނަމަވެސް މިސްރު ފަތަރަކުރުމަށް ދުވަސްވަރު އަ ބުދު ހުރިކަމަށް އިތުރުން ބުނެއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް ތާރީޚީގޮތުން ފެންނަން ހުރި ބަރަދާކަމަކީ އެ ބުދު އެ ޢަމާނުގައި ފެންނަން ހުރިކަމަށް ބުނެވުން ނެތްކަމެވެ. އެ ބުދުގެ ވާހަކަ ޢިލްމު ކުރެވިފައިވަނީ ހިޖުރައިން 7 ވަނަ ޤަރުނާއި 8 ވަނަ ޤަރުނުގައި އުޅުނު މާހިރު އިލްމުވެރިންގެ ފަތްވާއަށްކުރުންނެވެ. އޭގެ ކުރިން އަބުދުލްވަހާބް މައުލޫމާތު ފެންނަކަމަށް ނެތެވެ. އެހެންކަމުން ސީދާ ހަދީޘްކުރާ ސަހާބީން މިސްރު ފަތަހަކުރި ދުވަސްވަރުގައި އެބުދު ފެންނަން ހުންނާނެކަމަށް ބުނުމަކީ ގޯހެކެވެ. ސަހާބީ އޭރު އެ ބުދުތަކީ އެހެން ބުދުތަކާބެހޭ އެއްގޮތަކަށް ވުޖޫދުވެފައިވާކަމަށް ބުރަވެވޭނެއެވެ. އަދި އެބޭކަލުންނަށް އެ ބުދު ފެނިގެންވެސް އޭތި ނަގާ ދޫކޮށްލެއްވީ ބުނުމަކާ އެބޭކަލުންނާދުރު ކަމަކީ ނުބައި ހިތްވެ. ސަހާބީ އެބޭކަލުން އެ ބުދު ނުބަލައި ދޫކޮށްލެއްވީކަމަށް ދަލީލެއް ނެތެވެ. އަދި މިސާލަކަށް އެބުދު ހުއްޓަސް އެބޭކަލުންނަށް އެބުދު ފުނޑުފުނޑުކޮށްލުމަށް ބާރުލިބިގެން ހުއްދައޮތްކަމަށް ދަލީލެއް ނެތެވެ.

ފުނޑުފުނޑުކޮށްލުމަށް އަސްލަކީ އެބޭކަލުން އަޅާނުލި ކަމާއެއްގޮތަށް.

މިސާލަކަށް އަބަދަކުންނަށް އަބުދު ފަހިވެގެއިގަތުމަށް ފަރު ނުވެދާ ދުވާލުތަކުގައިވީކަމަށް ޒާތުގެ ކުރިމަތިލިބިގެން، އެއިން ބޭނު ނުވެގެތުމަށް ހުއްޓިގެންދެއްކުމަކަށް ނުވެވޭ. ސަބަބަކީ އެޝަރީޢަތުގައި އޮތް ބޮޑު ބޭނުން ހަލާކުކުރުމުގެ ފަސާދަކަކުރުމަށް ނުވުމެވެ. އެހެންކަމުން އެއްއުޅުން ހަލާކުކުރުމުގެ ކުރިމަތިލާކަން އަބަދުވެސް ކިބައިގައި ނެތިކަމުގެ ނަސީބެއް އެކަށީގެންވެއެވެ. ބާރުމާސް މަސްއޫލުން، އެތަންމައި ހުރި ބޮޑު ބޭނު ހަލާކުކުރުމުގެ ޝަރީޢަތު ގަވާއިދެއް ބޭނުންކުރުގެން ނަހަމަ ފަސާދަކުރުމާއިދުރުވެއެވެ.

الله ތަޢާލާ ވަޙީކުރައްވާފައިވެއެވެ.

﴿ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُمۡ ﴾ [سورة التغابن ١٦]

މާނައީ: "ތިޔަބައިމީހުންނަށް ކުޅެދެނިވި މިންވަރަކުން الله އަށް ތަޤްވާވެރިވާށެވެ."

މިގޮތުން ބާރާއިރު ނަޖިހާ ހަރުކަށްތެރިކޮށްގެން، ކިއްސާގެ އިޖާބަ ތަކެތި ޖެހިއްޖެނަމަ ވަސީލަތްތަކުގެ ތަކުރާރުކުރުމެވެ. އެހެން ނަހަމަވެސް އެކަކަށްޖެހޭ ނުވެއެވެ. އަދި ނަޖިހާ ވައްދުން، އަސްރާމުތައް(ޢިދާދެކޮޅު) ތަކުރާރުވުމަކީ ވަސީލަތްތަކުރުމެވެ. އެކަކަށްޖެހޭނީ އެކަން ކޮށްހަދާލެވޭ ހިތްވަރެވެ. އެ ދެ ނަޖިހާއިންގެ ޢަމަލަކީ ސަބަބެއް މިސްރު ފަތަކަކުކޮށް ޢަމަލުތަކުގެ ތަރުޖަމާ، އަރާމުތައް ގޮނަ ޢަމަލުކުރުމެވެ.

ޢީސާ عَلَيْهِ ٱلسَّلَامُ ދުނިޔޭގެ އަރިހަށް ދެއްވާވަޑައިގަންނަވާނީ 430 އަހަރު ކުރިން

މަރުވީ ބާބިލް އިބްރުވެރިޔާ ހައިރުދުރަބު އާސާރާ މަޝްހޫރު ދަރުބާރުގައި ޢީޖާގައި ހުރި

އަސްރާރުބޮކާގެ (ޖިރާކިޔާބުކާގެ) ވާހަކަ ޙިކާޔަތްކުރައްވާފައިވެއެވެ. އެ ސަރަހައްދުގާބޮޑޭ އިމާރާ

ތަކެއް ސިފަކޮށްފައިވާ ޙިކާޔަތްތަކުގައިވެސް، ބޮޑު ބަލިއޮޅޭ ސިފައިގައި ހަދާފައިހުރި ބޮޑުގޭ

ވާހަކަ ޙިކާޔަތްކޮށްފައި ނުވެއެވެ. ވެމްބަރު ބޮޑެތި ބިމަށްވެސް އެބޮޑު އާރުވަސް ފަސްޓިވް

ފާރުވެފައިހުރިއެވެ. އަދި އެ ސަރަހައްދުގެ ވެރިގެން ތަކެއް ވަރަށް ބޮޑެތި ހަރަކާތްކުރާ

ވެރިގެންތަކެއް ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ކުރިން އެ

ބޮޑު އެއް ޖަމާޢަތްތަކާއި ވަގުތުގެ ފާރުތަކުގެ ބަދަލުތަކުން ދެކިދެވިގެންދާ އެއްޗެހިކަމެވެ.

މިސްރުގެ މިސްރު ފަރަޢޫނުގެ ދުވަސްވަރު އެބޮޑު ވަގުތުގައިވެސް އެއްޗެހިކަމެވެ.

އަދި އޭގެ ފަރުވާތަކެއް އެބޮޑަށް ނަމޫނާއެއް ވަޒީފާތަކަށް މުސްލިމުންގެ ހުނަރުތައް

ދެކިގެން، އެބޮޑު ތަރަން މަސައްކަތްތަކުގެ މިހާރު ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މިގޮތުން

އަތޮޅުތަކުގައި ވިޔަފާރިކޮށްފައިވެއެވެ. ހިޖުރައިން 9 ވަނަ ޤަރުނުގައި އެބޮޑު

ތަޢާރަފުވެގެން އައިސްފައި މުޅަކުގެ ބާރުގެ އައްދާދުތަކާ މަސައްކަތް ކުރަމުންދިޔައެވެ.

އަދި އެމަސައްކަތްތަކުގައި ކުރިއެރުން ވަރަށް އެބޮޑު ހަރާކާތްތެރިވުމެވެ.

ރަސޫލުﷲ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ގެ އަރިހުން އަހުރު ތިން އަޅަސް އެއްސެވިއެވެ.

ކަލޭގެފާނު ފަރުވާތަކީ ކޮންކަމެއްގެ ބޭނުމެއް ހެއްޔެވެ؟ އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ.

((أَرْسَلَنِى بِصِلَةِ الأَرْحَامِ وَكَسْرِ الأَوْثَانِ وَأَنْ يُوَحَّدَ اللهُ لاَ يُشْرَكُ بِهِ شَىْءٌ)) [أخرجه مسلم في صحيحه]

މާނައީ: "ތިމަންކަލޭގެފާނު ފޮނުއްވީ ރަޙިމުގެ ގުޅުން ގާއިމުކުރުމަށެވެ. އަދި ބުދުތަކާއި، الله ފިޔަވައި އަޅުކަންކުރެވޭ އެހެނިހެން ތަކެތި ނައްތާލުމަށެވެ. އަދި الله އެއްކައުވަންތަކުރުން، އެއިލާހާ އެހެން އެއްވެސް އެއްޗެއް ބައިވެރި ނުކުރުމަށެވެ."

އެހެންކަމުން ސިޔާސީ ބާރުލިބުމުން، މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ގެ މި އިޞްލާޙުތަކާއި ޒިޔާދަވެފައިވާ ބަޔަކާ ދެކޮޅަށް ފަރުވާކުރެއްވުމަށް އެއްވެސް ތަރުތީބެއް ނެތެވެ، ހަމައެކަނި ވާހަކައެއް ނޫނެވެ.

މިސާލަކަށް ޢަމްރު ބިން ޢަބަސާ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ އާއި އެކަލޭގެފާނާ އެއްކަލަށް ތިއްބެވި ސަޙާބީން رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ މިސްރު ފަތަޙަކުރެއްވި އިރު އެބުދު ސުރަޔާ ފަސޭޙަކަމާއި ދުނިޔެއިން ނެތިދިޔައީ ހަރަކާތްތަކުން، الله ގެ ރަސޫލާ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ މައްކާ ފަތުޙުކުރެއްވި ދުވަހު ކަޢުބާގެ ވަށައިގެން ހުރި 360 ވަރަކަށް ބުދު ތަޅާލެއްވީމާ އަދި ބުދު ތަޅުއްވަން އެކަލޭގެފާނު ވަސީލަތަށް ކުރެއްވީ ޖިހާދު ހަރަކާތުން ނުލައެވެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ މާތް ރަސޫލާ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ އަށް ތަބާވުމަށެވެ. الله ތަޢާލާ އަންގަވާފައިވަނީ އެކަލޭގެފާނަށް ނަމޫނާއަކަށް ބެލުމަށެވެ. އެއިލާހު ވަޙީކުރެއްވިއެވެ.

﴿ لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ﴾ [الأحزاب: ٢١]

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން اللهގެ ރަސޫލާގެ ކިބައިގައި، ތިޔަބައިމީހުންނަށް ރިވެތިވެގެންވާ ނަމޫނާއެއްވެއެވެ..."

އަދިވެސް ވަޙީކުރެއްވިއެވެ.

﴿ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ﴾ [الحشر: ٧]

މާނައީ: "އަދި ރަސޫލާ ތިޔަބައިމީހުންނަށް ގެނެސްދެއްވި ކޮންމެ އެއްޗެއްގައި ފަހެ ތިޔަބައިމީހުން ހިފާށެވެ! އަދި އެކަލޭގެފާނު ތިޔަބައިމީހުންނަށް ނަހީކުރެއްވި ކޮންމެ ކަމަކުން ފަހެ ތިޔަބައިމީހުން ދުރުވެގަންނާށެވެ!..."

މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ އަށް އިޖާބަދެނިވިތޯ، الله ތަޢާލާ ކޮންމެ މީހަކާވެސް ޤިޔާމަތްދުވަހުން ސުވާލުކުރައްވާނެއެވެ. الله ތަޢާލާ ވަޙީކުރެއްވިއެވެ.

﴿ مَاذَآ أَجَبْتُمُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴾ [القصص: ٦٥]

މާނައީ: "ރަސޫލުންނަށް ތިޔަބައިމީހުން ދިނީ ކޮންޖަވާބެއް ހެއްޔެވެ."

9- އިސްލާމީ ބައެއް ޢަޤީދާތަކުގައި ހުރި ބިދުޢަތްތައް ތަޢާރުފުވުން، ބަޔަކު މީހުން ބޮޑުވުން ދިރިހުރެ އެ ބިދުޢަތަކީ އެއްވެސް ބަޔަކު އަޤުލަށްކަމުދާކަމުން ދިރި ބިދުޢަތްތައް ނުކުމެވޭ. އެހެންނަމަވެސް އެބިދުޢަތް ތަޢާރަފުކޮށް ނުފެށޭނެއެވެ. މިފަދަ ވާހަކަ މިދައުލަތަކީ އަމިއްލައެވެ ޙައްޤުވެގެން الله ތަޢާލާގެ އަންގަވައިދީ ވަޙީބަސްފުޅު ދުވަހަކުވެސް އަޅު އަޅުވައި ނުވާ މިހެން ހަމަވެ!

﴿ وَقَالُوا۟ لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴾ [نوح: ٢٣]

މާނައީ: "އަދި އެބައިމީހުން ބުންޏެވެ. ހަމަކަށަވަރުން ތިޔަބައިމީހުންގެ އިލާހުންތައް ތިޔަބައިމީހުން ދޫނުކުރާށެވެ. ހިފަހައްޓާށެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން ތިޔަބައިމީހުން ވައްދާއި، ސުވާޢާއި، ޔަޣޫޘާއި، ޔަޢޫޤާއި، ނަސްރާއި (މިހުރިހާ ބުދުތައް) ދޫކޮށްނުލާށެވެ."

ދީނުގެ ޢިލްމުތަކާދުރު ވާހަކަދައްކާއިރު ޔަގީނު ޖާހިލުންނަށް އަދި ސޫފީއިންނަށް މިއާދަތައް ތަފްސީރު އެބަޔަކަށް ނޭނގެނީ ހެއްޔެވެ! މި އާދަތަކުގެ ތަފްސީރުގައި ޞަޙީޙު ބުޚާރީގައި އިބްނު ޢައްބާސް رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ ގެ އަރިހުން ރިވާވާ ޙަދީޘްގައިވެއެވެ.

"މި (އާދަތަކީވާ) ނަންތަކަކީ ނޫޙުގެ ޤައުމުގައި އުޅުނު ޞާލިޙު ފިރިހެނުންތަކެއްގެ ނަންތަކެވެ. އެބައިމީހުން އަވަހާރަވެ ދިޔުމުން، އެޤައުމުގެ މީހުންނަށް ޝައިޠާނާ ވަސްވާސްދިނީ އެމީހުންގެ މަޖިލިސްތަކުގައި އެބައިމީހުންގެ ބުދުތައް

ބަހައްޓުމަށެވެ. އަދި އެ ބުދުތަކަށް އެބޭކަލުންގެ ނަންތަކުން ނަން ދިނުމަށެވެ. އޭރު އެބައިމީހުން އެއަށް އަޅުކަމެއް ނުކުރެއެވެ. އެޖީލު ނެތިގޮސް ދީނުގެ ޢިލްމާ މީސްތަކުން ދުރުވުމުން، ފަހުން އައި ޖީލުގެ މީސްތަކުން އެބުދުތަކަށް އަޅުކަންކުރަން ފެށިއެވެ."

ފަހެ މިއީ ޝިރުކުގެ ފެށުމެވެ. މި ބުދުތައް ހުރުމުން މި ބުދުތަކަށް އެއްވެސް ވަރަކަށް އަޅުކަމެއް ނުކުރެއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް އެބައިމީހުން އެބުދުތައް ބަހައްޓީ ހަނދާނަކަށް، ޢިބާދަތާ ގާތްކުރުމަށް، އާޘާރު ޝަކުލުގެ ގޮތުގައެވެ. އެހެން ނަމަވެސް އޭގެ ނަތީޖާ ނިކުތީ ކިހިނަކުންތޯއެވެ؟ ނިކަން ވިސްނަވާށެވެ!

އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒަމާނުގައިވެސް "ސަގާފަތު" އަދި އާޘާރީ ތަކެތި ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ނަމުގައި ހަރަދުކުރެވޭ ހަރަދަކީ މުސްލިމުންނަށް އެންމެ ލާބަހާ މިންވަރަކުންތޯއެވެ؟ ނުވަތަ އިސްލާމްދީނާ ހުރިހާ ގޮތަކުން އިޤްތިޞާދީ ރަނގަޅު ކަންކަމާ ދުރުވާ ތަފާތު ހަރަދެވެ. ބައެއްގެ އަމިއްލަ ހިތްވަރުން މުދާ ކަންކަމުގައި އިސްރާފުކުރުމެވެ.

އަވްލިޔާއުންގެ ކަރާމާތާއި ނަބީބޭކަލުންގެ މުޢުޖިޒާތާއި ދެމެދު ތަފާތު

ބޭނީ މީހުންނަށް އިލްމުވެރިން ދެއްވާފައިވާ ބައެއް ރައްދުތައް

ޝާފިޢީ މަޛްހަބުގެ އިލްމުވެރިއެއް ކަމުގައިވާ އަލްއިމާމާ އިބްނު ދަޤީޤުލް ޢީދު رَحِمَهُ ٱللَّهُ ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ.

"ހަމަކަށަވަރުން ތަސްލީމްކުރައްވާނޭ ގޮތުގައިވާ ނަބީ ކަރާމާތުގައިވާ ނިޝާނީ މަތީގެ ބަލިކުރުމަކީ ދިނުމުގެ ވެސްދުވެއެވެ. ބައެއް މީހުން ބުނެއެވެ.

އެ އެއްޗަކީ (ތަސްލީމްކުރުމަށް ހެދުން) ހިމެނިގެންވާނީ މުޢުޖިޒާތުގެ ތެރޭގައެވެ. އަދި އެހެ ވަރުގަދަކަމަށް އެ އަކަސް މުއުޖިޒާތުގެ އެ ޖަމާނަށެވެ. މީސްތަކުން ބުނަން

އަޑުއަހަމުން ޖަމާނާ އެޖަމާނާ ކައިރިވުމުގެ ސަބަބުންނެވެ.

މުޖަމާނަގައި އިސްލާމްދީން މިވަނީ ފެތުރިފައެވެ. އަދި އިސްލާމް ދީނުގެ ޤަވާޢިދުތައް

މިވަނީ ތަންފީޒުކުރެވިފައެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިއީ ޚަރާމްކަމެއްކަމުގައި ނުބުނެވޭނެއެވެ.

އަދި އެހެ ވަރުގަދަކަމަށް އެކަންތައް މުޢުޖިޒާތުންވެސް މުޖަމާނައި އެކަކީގެން ނުވެއެވެ.

ވަކި މިގޮތަށް ބޭނާ މީހުން މިވަނީ ނިހާޔަތަށް ޚައްޤާ ދުރުވެގެންނެވެ.

ފަދަ އަހަރެމެންގެ ގޮތުގައި (އެބަހީ: އިބްނު ދަޤީޤުގެ އަރިހުގައި) މި ވާހަކަތަކަކީ މުޅިން ބާޠިލު ވާހަކަތަކެކެވެ. ފަދަ ތަސްވީރު ކުރާ މީހުންނަށް އާޚިރަތުގައި ޢަޛާބު ތިބޭނެކަމުގައި ބަރުޒަޚުގައި ވާރިދުވެގެން އައިސްފައިވެއެވެ. އަދި އެބައިމީހުންނަށް ބުނެވޭނެއެވެ. ތިޔަބައިމީހުން ހެދި ތަކެއްޗަށް ފުރާނައަޅާށެވެ. ފަދަ މިކަން ވަރަށް ސަރީޙަކޮށް މާތް ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ގެ ބަސްފުޅުގައިވެއެވެ. "الله ގެ ޚަލްޤުތަކާއި އެއްގޮތަށްހެދުމަށް މަސައްކަތްކުރާ މީހުން"، މި ބަސްފުޅުން އެނގިގެންދަނީ އެބައިމީހުންނަކީ ޢަޛާބު ދެއްވޭނެ ސަބަބަކީ މިއީކަމުގައިވާތީއެވެ. މިސަބަބަކީ މުސްތަޤިއްލު ސަބަބަކަށެވެ. އެއްވެސް ޢަމަލަކާ ހުއްސަވެގެންވާ ސަބަބެއް ނުވެއެވެ. އެކަންކަމުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ހުރި މިފަދަ ޚާއްޞަކަން ބޮޑު، ދީނުގެތެރެއިން ވާޖިބުކުރެއްވި ދަރިކޮޅުތަކުން ދުރުވާ މާނަ އެއްވަރުކޮށްދިނުމައި، އަހަރެމެންނަށް ސިފާ ހިތާ މާނައަކަށް ބޭރުވުމަކީ އަހަރެމެންގެ މައްޗަށްވާ ކަމެއް ނުވެއެވެ. ނަމަވެސްމެ އެވަނީ ސަބަބު ބަޔާންކުރެވިފައި ލަފްޒު ވާރިދުވެފައިވާއެވެ..."

އަދި އިމާމާ އައްސަންޢާނީ އަދި ނަވަވީ رَحِمَهُ اللَّهُ، އިބްނު ދަޤީޤުގެ މިބަސްފުޅަށް ތަޢުލީޤު ކުރައްވަމުން ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ.

"ފަހެ އަހަރެމެންގެ ގޮތުގައި މި ވާހަކައަކީ (އެބަހީ: ދެކޮޅު ހަދާލުމުގެ ގެންނަ ބަހަނާތަކަކީ) މުޅިން ބާޠިލު ވާހަކައެކެވެ. މިބަސްފުޅުގައި އިބްނު ދަޤީޤުލްޢީދު ރައްދު ގޮތް ހިޔާރުކުރައްވާފައެވެ."

ބައެއްމީހުން ބުނާގޮތުގައެވެ. ހަމަގައި އެވަނީ ތަބްލީޣުވެފައިވާ ވާހަކައެވެ. އޭގެ ޖަވާބަކީ: މިފަދަ ކަންކަމުގައި ބަޔާން ޖެހެނީ ސަބަބަކަށެވެ. ނަބިއްޔާކުރެއްވުން ސަބަބުތަކަކީ ބަޔާނެވެ. އިބްނު ދަޤީޤު رَحِمَهُ ٱللَّهُ ވިދާޅުވި ފަދައިން ޝަރުޢުގައި އައިސްލާމިވާ ނައްސުތަކުގައި ހުކުމާއި އިއްލަތްތަކެއް ބަޔާންވެއެވެ. އޭގެ ބަދަލުގައި ހިޔާލީ ސަބަބުތައް ނުދެއްކޭނެއެވެ. ތަބްލީޣުވެފައިސް އަދި ބުރަވެރިފަސް ހަމަތަކަށްވާފަސް ސަބަބު މިޢުޢާމަލާތުގެ ދެކޮޅު އެބަޔާއެވެ. ޖަވާބަކީ ބުނެދީފައިވާ ކޮށް ބުނީ ތަކުރާރުވަމުން، ފަހުން ނުވާތަކީ ދުވާލެއްގެ ސަބަބެއް ނެތެވެ.

އަޅުގަނޑުމެން ފަހަރުމަތީ ބުނެދިޔަ ހަމަވާދަކޮށް ދޮށިއަކީ ނުހަނު ޖަވާބު ބާރުހުންނަ މިޖާޒުގެ އިތުރުބުރުތަކާ ތަފާތުވާނެއެވެ. އެބާރުތަކީ ވިޔަފާރިއެވާ ގޮތުގައި ޝިރުކުގެ އޮބުޖެކް ބަދަލުކުރުމުގެ ގޮތުގެ، ބުނުއްވާ ބައެއް ބުރައްޔާއި ނޫނެސް ހަމައެކަނި ބުނާގޮތް ބިއްސެއްހެން ތިބެނީ ނުލާނެއެވެ.

އަދިކަން ނުދެކެވެނަސް ބުދުތައް ނަގަންޖެހޭކަމާމެދު އިލްމުވެރިންގެ މެދުގައި ތައާރުޟުވުމެއް ނެތްކަމުގެން އައިސްލާމިންނާމި، ބައެއް އިލްމުވެރިންނަށް މިކަމުގެ މައްޗަށް އިޖްމާޢުވެސް ނަޤުލުކުރައްވާފައިވެ.

މިގޮތުން އިޖްމާޢު ނަޤުލުކުރެއްވި ބައެއް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްލާނަމެވެ.

1- އަބޫ ބަކުރު ބުން އަލްއަރަބީ އަލްމާލިކީ ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ.

"ފަރުޟު ސުންނަތެއް އޮތީ ޤަބުރުތަކުގެ މަތިން ހުރި ޢިމާރާތްތައް ހަލާކުކުރުމާއި ބުދުތައް ހަލާކުކުރުމަށް އިޖްމާޢުވެފައިވެއެވެ."

2- އަލް އިމާމާ ޖާރިލޭ ބުން އާޝޫރު އަލްމާލިކީ ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ.

"ޤުބޫރު ހުންނަ ތަނެއްގައި ހިނގާ ހަޑި ތަކެއްޗާއި (ބުދުތަކާ ތަކެތި) ބުދުތަކާއި ހަލާކުކޮށްލުން ފަރުޟުވެފައިވާކަމަށް އިޖްމާޢުވެފައިވެއެވެ."

3- އައްޝައުކާނީ އަލްޔަމަނީ އަޅާ ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ.

"ފަހެ ޖިސްމެއްގެ ގޮތަށް ހަދާފައިވާ ތަމާޘީލުތައް (ބުދުފަދަ ތަކެތި) ބެހެއްޓުމާމެދު ދަންނައެވެ. އެއީ އެންމެ ބޮޑެތި ފާފަތަކުގެ ތެރެއިން ހިމެނޭނެކަމަށް ޢިލްމުވެރިންވަނީ އިޖުމާޢުވެވަޑައިގެންފައެވެ."

000000000000000

dhisalafiyyah.net